

Татарстан Республикасы Өтнә муниципаль районы
Олы Өтнә авыл җирлеге Советы Карары

КАРАР № 19

17.02.2021 ел

Олы Өтнә авылы

Татарстан Республикасы Өтнә муниципаль районының
Олы Өтнә авыл җирлеге территориясендә Россия Федерациясе
дәүләт урман фонды җирләренә һәм физик һәм юридик затларның хосусый милкендәге
җирләргә кермәгән яшел утыртмаларны кисү тәртибе турында
Нигезләмәне раслау хакында

Россия Федерациясе Урман кодексы, «Россия Федерациясендә җирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Россия Федерациясе Федераль законы, «Әйләнә-тирә мохитне саклау турында» 2002 елның 10 гыйнварындагы 7-ФЗ номерлы Федераль закон, Татарстан Республикасы Өтнә муниципаль районының Олы Өтнә авыл җирлеге Уставы нигезендә, Олы Өтнә авыл җирлеге территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды җирләренә һәм физик һәм юридик затлар милкендәге җирләргә кермәгән яшел утыртмаларны рациональ файдалану, саклау һәм яңадан җитештерү максатларында Татарстан Республикасы Өтнә муниципаль районының Олы Өтнә авыл җирлеге Советы карар бирде:

1. Татарстан Республикасы Өтнә муниципаль районының Олы Өтнә авыл җирлеге территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды җирләренә һәм физик һәм юридик затларның хосусый милкендәге җирләргә кермәгән яшел утыртмаларны кисү тәртибе турында Нигезләмәне кушымта нигезендә расларга.

2. Өлеге карарны Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында www.pravo.tatarstan.ru адресы буенча, махсус мәгълүмат стендларында урнаштыру юлы белән бастырып чыгарырга, шулай ук «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Татарстан Республикасы Өтнә муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырырга.

Олы Өтнә авыл җирлеге башлыгы:

Г.Г.Хакимов

Татарстан Республикасы Өтнә муниципаль районының Олы Өтнә авыл җирлеге Советы карарына кушымта

Татарстан Республикасы Өтнә муниципаль районының Олы Өтнә авыл җирлеге территориясендә Россия Федерациясә дәүләт урман фонды җирләренә һәм физик һәм юридик затларның хосусый милкендәге җирләргә керми торган яшел утыртмаларны кисү тәртибе турында Нигезләмә

Өлеге Нигезләмә Россия Федерациясә Конституциясә, Россия Федерациясә Граждан кодексы, Россия Федерациясә Урман кодексы, «Өйләнә-тирә мохитне саклау турында» 2002 елның 10 гыйнварындагы 7-ФЗ номерлы Федераль закон, Олы Өтнә авыл җирлеге Уставы нигезендә халыкның экологик иминлеген тәэмин итү максатларында эшләнде һәм Татарстан Республикасы Өтнә муниципаль районының Олы Өтнә авыл җирлеге территориясендә Россия Федерациясә дәүләт урман фонды җирләренә һәм физик һәм юридик затларның хосусый милкендәге җирләргә керми торган яшел утыртмаларны кисү тәртибен билгели.

1. Төп төшенчәләр

Өлеге Нигезләмәдә түбәндәге төп төшенчәләр кулланыла:

Яшел үсентеләр - табиғый һәм ясалма чыгышлы агач, куак һәм үләнчел үсемлекләр (паркларны, скверларны, бакчаларны, газоннарны, чәчәклекләренә, шулай ук аерым үсеп утыручы агачларны һәм куакларны да кертеп).

Табиғат территорияләре - бердәм географик (климат) шартларында формалашкан җирлек, тупрак, үсемлекләр рельефының билгеле бер типларын үз эченә алган, хужалык эшчәнлегә кагылмаган яисә аз кагылган территорияләр.

Яшелләндерелгән территорияләр - табиғый чыгышлы үсемлекләр кишәрлекләре урнашкан территорияләр, ясалма рәвештә булдырылган яшелләндерү объектлары (авыл хужалыгы билгеләнешендәге җирләрдән тыш), төрле функциональ билгеләнештәге җирләренә алар чикләрендәге җир өслегенә 50 процентыннан да ким булмаган өлешә үсемлекләр белән капланган төзелеш аз булган кишәрлекләре

Урманга өверелгән территорияләр - табиғый тишеләп чыккан урман үсемлекләре белән капланган төрле функциональ билгеләнештәге табиғат территорияләре кишәрлекләре.

Агач - диаметры кимендә 5 см, биеклегә 1,3 м булган ачык беленеп торган кәүсәлә үсемлек, яшь үсентеләрдән кала.

Куак - тупрак өслегендә үк тармакланган күпьяеллык күптармаклы (агачтан аермалы буларак) үсемлек.

Үлән капламы - газон, табиғый үләнчел үсемлекләр.

Куаклык, әрәмәлекләр (заросли) - нинди дә булса урында куә булып үсә торган үсемлекләр, куаклар.

Яшел массив - бердәм үрчү хасил итүчә 50 данәдән дә ким булмаган зур (15 елдан күбрәк) агачлар үсә торган территория кишәрлеге.

Яшел утыртмаларны зарарлау - яшел утыртмаларга аларның үсешен туктатуга китерми торган зыян китерү, шул исәптән ботакларның, тамыр системасының механик зарарлануы, кабыкның, тере тупрак катламының бөтенлегә бозылу, яшел үсентеләрнең йә тамыр зонасында тупракның зарарлы матдәләр белән пычрануы, ут төртү яисә башка йогынты

Яшел утыртмаларны юкка чыгару (югалту) - яшел утыртмаларны кисү яки аларның үсешен туктатуга китергән башка төрле зарарланулар.

Компенсация рәвешендә яшелләндерү - юкка чыгарылган яисә зарарланган агачлар урынына 2 коэффициент белән яшел утыртмалар булдыру.

2. Яшел утыртмаларны саклауның төп принциплары

Авыл жирлеге территориясендә үсә торган яшел утыртмалар саклагыч, рекреацион, эстетик функцияләр башкара һәм сакланырга тиеш.

2.1. Авыл жирлеге территориясендә (авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләрдән тыш) урнашкан барлык яшел утыртмалар (агачлар, куаклар) якланырга тиеш.

2.2. Авыл жирлеге территориясендә яшел үсентеләрне саклау һәм үстерү өчен шартлар тәэмин итү бурычлары түбәндөгеләргә йөкләнә:

оешмаларга үзләре күрсәткән эшчәнлек төрләрән гамәлгә ашыру өчен бирелгән кишөрлекләрдә — шушы оешмалар житәкчеләренә;

2.2.2. милектәге яисә арендадагы кишөрлекләрдә - юридик затларга һәм гражданнырга - милекчеләр яисә арендаторларга.

2.3. Яшел утыртмалар урнашкан жир кишөрлекләренәң милекчеләре, файдаланучылар һәм арендаторлары яшел утыртмаларның сакланышын тәэмин итәргә, яшел утыртмаларны тиешенчә карауны тәэмин итәргә тиеш.

2.4. Әлеге Нигезләмә барлык гражданнырга һәм, милек формаларына бәйсез рәвештә, авыл жирлеге территориясендә агач-куак үсентеләрен кисүгә бәйле рәвештә проектлауны, тәзүне, ремонтлауны һәм башка эшләрне алып баручы оешмаларга кагыла.

2.5. Авыл жирлеге территориясендә хужалык, шәһәр төзелеше һәм башка эшчәнлек Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы һәм әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән яшел утыртмаларны саклау таләпләрен үтәп гамәлгә ашырыла.

2.6. Жир кишөрлеген сайлау акты, төзелеш, хужалык һәм башка эшчәнлекне оештыруга проект алды һәм проект документациясендә яшел утыртмаларның торышы турында тулы һәм дәрәс белешмәләр һәм проектлана торган объектның яшел утыртмаларга йогынтысын тулысынча бәяләү булырга тиеш.

2.7. Яшелләндерелгән территорияләрдән һәм яшел массивлардан яшел утыртмаларның тереклек эшчәнлеген тәэмин итми торган файдалану рәхсәт ителми.

3. Яшел утыртмаларны (агачларны, куакларны) кисү тәртибе

3.1. Авыл жирлеге территориясендә яшел утыртмаларны рәхсәтсез кисү тыела.

3.2. Авыл жирлеге территориясендә агачларны һәм куакларны кисү рәхсәт нигезендә башкарыла. Кисүгә рәхсәт Авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе күрсәтмәсе рәвешендә ресмиләштерелә.

3.3. Яшел утыртмаларны кисүгә рәхсәт алу өчен, мөрәжәгать итүче Авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе исеменә билгеләнгән формада (1 нче кушымта) хат-заявка бирә, анда утыртмаларның саны, исеме, аяарның торышы, чикләнгән кисү үткәрелү урыны һәм аны нигезләү күрсәтелгән булырга тиеш. Гаризага түбәндәге документлар теркәп бирелә:

3.3.1. Шәхесне таныкый торган документлар;

3.3.2. Вәкаләтле вәкилнең вәкаләтләрен раслый торган документ (әгәр мөрәжәгать итүче исемненән вәкил эш итә икән);

3.3.3. Яқындагы корылмаларга яисә башка ориентирларга кадәр булган кишөрлекнең киселәргә тиешле яшел үсентеләр төшерелгән схемасы;

3.3.4. Жир кишөрлеге Бердәм дәүләт күчемсез мөлкәт реестрында теркәлмәгән булса, жир кишөрлегенә хокук билгели торган һәм жир кишөрлеген раслаучы документларның таныкланган күчермәләре;

3.3.5. Биналар һәм корылмалар төзегәндә габаритларга эләгә торган яшел утыртмаларны кисү башкарылган очракта, расланган проект документациясе;

3.3.6. Әлеге мәсьәлә кагыла торган территорияләренәң хужалары белән яшел үсентеләрне кисү һәм күчәрәп утырту шартларын килештерү;

3.3.7. Агач утыртканда яисә күчереп утыртканда инженер челтәрләре вәкилләре белән жир эшләрен уздыруга ордер ачып килештерү.

3.4. Авыл жирлеге башкарма комитеты, хат-заявка кәргәннән соң, Гариза бирүчегә әлеге эш төрен үткәругә рәхсәте булган махсушлаштырылган оешмага түбәндәгеләрне алу өчен мәрәжәгать итәргә киңәш бирә:

3.4.1. яшел утыртмаларны исәпләү ведомосте;

3.4.2. киселергә тиешле агач-куак үсентеләренең санын, төрен, категориясен билгеләү максатында төзелә торган яшел утыртмаларны табигый техник тикшерү акты;

3.4.3. киселгән агач өчен бәянең (түләүнең) бәясен исәпләп чыгару. Киселгән агач өчен түләү Россия Федерациясә Хөкүмәтенең 2007 елның 22 маендагы 310 номерлы карары белән расланган ставкалар нигезендә аерым исәпләнә.

Югарыда күрсәтелгән эшләр Гариза бирүче хисабына башкарыла.
Рәхсәтнең гамәлдә булу вакыты - 90 көн.

3.5. Авыл жирлеге башкарма комитеты Гариза бирүченең хат-заявкасы, яшел утыртмаларны табигый техник тикшерү акты, киселгән агач өчен бәяне (түләүне) исәпләп чыгару нигезендә авыл жирлеге территориясендә яшел үсентеләрне кисүгә рәхсәт бирү турында Авыл жирлеге башкарма комитеты Житәкчесенең күрсәтмә проектын әзерли.

3.6. Эшләр башкаруга рәхсәт алганда, аның мәнфәгатьләрендә яшел утыртмалар юкка чыгарыла торган Гариза бирүче, әлеге Нигезләмә нигезендә яшел утыртмаларны кискән өчен түләүләр кертәргә һәм компенсация рәвешендә яшелләндерүнең тәртибен раслый торган документларны тапшырырга тиеш.

3.7. Агач һәм куакларны кискән өчен түләү ^-Гариза бирүче тарафыннан Авыл жирлеге бюджетына күчәрелә.

3.8. Яшел утыртмаларны кисү эшләре билгеләнгән нормалар һәм кагыйдәләр нигезендә Гариза бирүче акчалары исәбенә башкарыла. Агачны бары тик аттестацияләнгән белгечләрнең кисүе генә рәхсәт ителә.

3.9. Яшел утыртмаларны егу, төпләү, киселгән яшел утыртмаларны һәм киселгән калдыкларны төяү һәм чыгару эш башланганнан соң өч көн эчендә Гариза бирүче хисабына башкарыла. Киселгән яшел утыртмаларны һәм киселгән калдыкларны эш урынында саклау тыела.

3.10. Территориянең кисү урынына якын урнашкан территориядә газон, яшел үсентеләр зарарланган очракта, территория хужасы һәм контроль органнары белән алар компетенциясә чикләрендә килештерелгән срокларда, әмма зыян килгән вакыттан ярты елдан да соңга калмыйча, эшләрне башкаручы аларны мәжбүри торгыза.

3.11. Агачны кискән өчен түләмичә генә агач һәм куакларны кисү Авыл жирлеге башкарма комитеты тарафыннан түбәндәге очракларда рәхсәт ителергә мөмкин:

3.11.1. яшел үсентеләрне тәрбияләү, санитар кисүләр һәм реконструкцияләү өчен кисүләр үткәру;

3.11.2 авария һәм башка гадәттән тыш хәлләрне бетерү, шул исәптән жир асты коммуникацияләрен һәм капитал инженерлык корылмаларын ремонтлау вакытында;

3.11.3. Дәүләт санэпидемнадзор бәяләмәсә булса, торак һәм жәмәгать биналарында яктылыкны боза торган агач һәм куакларны кисү;

3.11.4. авария хәлендәге (авып төшү куркынычы тудыручы, коры-сары) агачларны һәм куакларны кисү.

3.12. Югарыда күрсәтелгән очракларда яшел үсентеләрне кисүне гамәлгә ашыручы Гариза бирүчегә Авыл жирлеге башкарма комитеты белән килештерелгән урыннарда компенсация рәвешендә яшелләндерү үткәрергә кирәк.

3.13. Авария хәлендәге, коры-сары һәм хәвеф-хәтәр тудыручы яшел утыртмалар 2 нче кушымта нигезендә акт нигезендә комиссияләр тикшерүе нигезендә киселә.

3.14. РФ Урман кодексының 20 статьясы аналогиясә буенча жир кишәрлегендә, аны граждандга яисә юридик затка милеккә тапшырганнан соң, хужалык эшчәнлеге нәтижәсендә яки табигый рәвештә барлыкка килгән агач-куак үсемлекләре аның үзенчә файдалана һәм үзе теләгәнчә житәкчелек итә торган үз милке булып тора.

3.15. Яшел утыртмаларны рәхсәтсез кисү яисә юкка чыгару дип түбәндәгеләр таныла:

3.15.1. агачларны һәм куакларны рәхсәтсез яисә рәхсәт белән кисү, ләкин рәхсәттә күрсәтелгән кишәрлектә һәм санда, күрсәтелгән төрләрен кисмәү.

3.15.2. яндыру яисә ут белән саксыз эш итү нәтижәсендә агачларны һәм куакларны юкка чыгару яки зарарлау;

3.15.3. көүсәнә божралау яисә төпләү (подсечка);

3.15.4. үсеп килүче агачларның һәм куакларның үсеш туктатылганчы зарарлануы;

3.15.5. агачларның һәм куакларның агынты сулар, химик матдәләр, калдыклар һәм башка шундыйлар белән зарарлануы;

3.15.6. коры-сары агачларны рәхсәтсез кисү;

3.15.7. үсә торган агачларның һәм куакларның башкача зарарланулары.

3.16. Дәүләт урман фондында булган агачларны һәм куакларны кисү махсус вәкаләтле дәүләт органнары тарафыннан бирелгән рәхсәтләр нигезендә гамәлгә ашырыла.

3.17. Әлеге Нигезләмәне бозып, агачларны һәм куакларны юк итү рәхсәтсез кисү булып тора һәм Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә административ һәм җинаять җаваплылыгына тартылырга тиеш. Әлеге Нигезләмә кагыйдәләрен үтәү авыл җирлеге территориясендә барлык гражданныр, оешмалар һәм учреждениеләр өчен мәҗбүри.

4. Компенсация рәвешендә яшелләнדרү

4.1. Компенсация рәвешендә яшелләнדרү рәхсәт ителгән кисүләр, яшел үсентеләрне законсыз зарарлау яки юкка чыгару очракларында гамәлгә ашырыла. Компенсация рәвешендә яшелләнדרү агачлар, куаклар һәм газлар утырту өчен яраклы якындагы сезонда, әмма яшел үсентеләрне зарарлау яки юкка чыгару факты билгеләнгән вакыттан алып бер елдан да соңга калмыйча башкарыла.

4.2. Компенсация рәвешендә яшелләнדרү мәнфәгатьләрендә яисә хокукка каршы гамәлләр нәтижәсендә яшел үсентеләрне зарарлаган яки юкка чыгарган гражданнырның яисә юридик затларның акчалары хисабына башкарыла.

4.3. Әлеге Нигезләмә нигезендә яшел утыртмаларга китерелгән зыян табигый формада - компенсация рәвешендә яшелләнדרү формасында кире кайтарылырга тиеш: юкка чыгарылган агачлар урынына 2 коэффициент белән яшел утыртмалар булдыру.

5. Яшел утыртмаларны саклау шәһәр төзелешә эшчәнлеген башкарганда

5.1. Авыл җирлегендә шәһәр төзелешә эшчәнлеген гамәлгә ашыру яшел утыртмаларны саклау таләпләрен үтәп алып барыла.

5.2. Яшел территорияләр, шул исәптән яшел массивлар, шулай ук яшелләнדרелгән территорияләрне үстерү өчен билгеләнгән җир кишәрлекләре, аларның максатчан билгеләнешенә бәйлә булмаган килеш кулланылырга һәм анда төзелеш алып барылырга тиеш түгел.

5.3. Яшел утыртмалар утыртылган җир кишәрлекләрендә төзелеш алып барганда, проект документациясендә киселәргә тиешле яшел утыртмаларга бәя булырга тиеш. Мондый очракларда зыянны каплау киселгән агач өчен түләүне алдан кертү һәм әлеге Нигезләмәнең 2 һәм 3 бүлекләрендә билгеләнгән тәртиптә компенсация рәвешендә яшелләнדרү юлы белән гамәлгә ашырыла.

6. Яшел утыртмаларны саклау Эшмәкәрлек эшчәнлеген башкарганда

6.1. Яшелләнделерелгән территорияләрдә һәм яшел массивларда Авыл жирлеге башкарма комитеты рөхсәтеннән башка сөүдә һәм башка эшмәкәрлек эшчәнлеге, эшмәкәрлек эшчәнлеген гамәлгә ашыру өчен палаткалар һәм башка корылмалар урнаштыру тыела.

6.2. Эшмәкәрлек эшчәнлеген яшелләнделерелгән территорияләрдә һәм яшел массивларда гамәлгә ашырганда шартлау куркынычы булган, ут куркынычы булган һәм агулы матдәләр куллану, территорияне пычрату һәм чүпләү, яшел утыртмаларның зарарлануына яки юкка чыгуына китерергә сәләтле башка эшләр тыела.

7. Административ җаваплылык.

7.1. Әлеге Нигезләмәне бозуда гаепле затлар Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә җаваплы булалар:

Татарстан Республикасы Өтнә муниципаль районының Олы Өтнә авыл җирлеге территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды җирләренә керми торган яшел утыртмаларны кисү тәртибе турында Нигезләмәгә 1 нче кушымта

Олы Өтнә авыл җирлеге
Башкарма комитеты
җитәкчесенә

(өешманың исемен
яки Ф.И.О., адресын күрсәтергә)

ОЛЫ ӨТНӘ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ ТЕРРИТОРИЯСЕНДӘ
АГАЧ-КУАКЛАР ҮСЕНТЕЛӘРЕН ЧИКЛЕ КҮЛӘМДӘ КИСҮГӘ
ГАРИЗА

Агачларны, куакларны, агач-куак үсемлекләрен (кирәкчесенәң астына сызарга) кисүне рәхсәт итүегезне сорыйм, алар _____

_____ җир кишәрлегендә (өешманың исемен яисә Ф.И.О. һәм җир кишәрлегенә хокукның төрен күрсәтергә)

һәм _____ җирләрендә урнашкан (торак пунктны күрсәтергә)

Җир кишәрлеге түбәндәгеләр булу белән характерлана:

агачлар _____ данә

куаклар _____ данә

Җир кишәрлеген үзләштерү һәм төзекләндерү процессында агачны кискән өчен түләүне гамәлгә ашырырга һәм дендроплан нигезендә агач-куак үсентеләрен компенсация рәвешендә утыртуны башкарырга сүз бирәм.

Ф.И.О. _____ (Имза)

Дата _____

Кушымталар:

1. Исәп-рәхсәт документлары.

2. Кисү күздә тотыла торган яшел утыртмаларның төре һәм саны җир кишәрлеге планы.

ТР. Өтнә муниципаль районының
Олы Өтнә авыл җирлеге
территориясендә РФ дәүләт урман
фонды җирләренә керми торган
яшел утыртмаларны кисү тәртібе
турында Нигезләмәгә 2 нче
кушымта

ЯШЕЛ УТЫРТМАЛАРНЫ КИСӘРГӘ ЯРАКЛЫ ДИП ТАНУ ТУРЫНДА АКТ

Өтнә муниципаль районының Олы Өтнә авыл җирлеге башкарма комитеты
« ____ » _____ ел

Өлеге составтагы комиссия

1. _____
(Ф. И. О., вазыйфасы)

2. _____
(Ф. И. О., вазыйфасы)

3. _____

(Ф. И. О., вазыйфасы)

яшел утыртмаларны тикшерү үткәрде.

Тикшерү нәтижәләре буенча билгеләнде:

Нәтижәләр:

Комиссия әгъзалары:

1. _____

(имза)

(ФИО)

2. _____

(имза)

(ФИО)

3. _____

(имза)

(ФИО)